

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ
Юридичний факультет
Кафедра кримінального, кримінально-виконавчого права та
кримінології

Затверджую
Перший проректор
Академії з навчальної роботи
кандидат юридичних наук, доцент,
полковник внутрішньої служби
Олійник О. І.
«_____» _____ 2017 р.

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-
ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки *доктора філософії*

галузь знань – 081 «Право»
спеціальності – 081 – «Право»

Чернігів - 2017

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни з циклу професійної підготовки (за вибором навчального закладу) “Актуальні проблеми кримінально-правової політики України” складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії зі спеціальності 081 – «Право»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є кримінально-правова політика держави – витоки її формування, сучасний стан та тенденції розвитку, особливості кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Міждисциплінарні зв'язки: фундаментальні дисципліни – “Теорія держави та права”; галузеві дисципліни – “Кримінальне право”, “Кримінально-процесуальне право”, “Кримінально-виконавче право”, “Адміністративне право” та ін.; інші неюридичні дисципліни – “Філософія”, “Філософія права”, “Логіка”, “Соціологія” та ін.

Навчальна програма дисципліни відповідає загальним вимогам, які пред'являються до такого роду документів і в структурному плані побудована на базі модулів. Вона складається з таких змістовних модулів:

1. Вихідні положення кримінально-правової політики;
2. Особливості кримінально-правової політики на сучасному етапі.
3. Особливості кримінально-правової кваліфікації злочинів.

Опис навчальної дисципліни

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою навчальної дисципліни “Актуальні проблеми кримінально-правової політики України” є

- *загальноосвітня* (навчальна) – засвоєння основних теоретичних положень кримінально-правової політики держави, розвиток вміння правильно застосовувати знання щодо кваліфікації злочинів, одержані під час вивчення кримінального права та інших галузей права;

- *розвивальна* – прищепити вміння правильного застосування знань, одержаних під час вивчення кримінального права та інших галузей права, у процесі застосування кримінального законодавства;

- *виховна* – формувати ціннісні орієнтири відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особи; виховувати активну громадянську позицію; сприяти усвідомленню ролі та

значення юридичної діяльності в розбудові та зміцненні української держави; формувати високий рівень правової свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни “Актуальні проблеми кримінально-правової політики України” є ознайомлення слухачів з:

- теоретичними проблемами поняття кримінально-правової політики;
- основними етапами історії української кримінально-правової політики;
- взаємозв’язком кримінально-правової політики з кримінально-процесуальною, кримінально-виконавчою та кримінологічною політикою;
- принципами, напрямками, суб’єктами формування та суб’єктами реалізації кримінально-правової політики в Україні;
- сучасними тенденціями кримінально-правової політики держави, та з найбільш складними проблемними питаннями, які виникають в ході реалізації кримінально-правової політики в Україні, у т.ч. при кваліфікації злочинів;
- проблемними питаннями криміналізації та декриміналізації діянь та проблемами пеналізації та депеналізації діянь.

Заплановані результати

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми слухачі повинні:

володіти

• глибокими професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії, зокрема шляхом засвоєння знань основних концепцій, теоретичних та практичних проблем, історії розвитку галузі науки та сучасним станом розвитку наукової літератури за обраною спеціальністю

знати:

- поняття та предмет кримінально-правової політики;
- завдання кримінально-правової політики;
- джерела та типи кримінально-правової політики;
- принципи кримінально-правової політики;
- рівні кримінально-правової політики;
- особливості формування кримінально-правової політики в різні етапи розвитку держава і права України;

- взаємозв'язок кримінально-правової політики з кримінально-процесуальною, кримінально-виконавчою та кримінологічною політикою;
- форми реалізації кримінально-правової політики;
- види застосування закону про кримінальну відповідальність;
- основні напрямки криміналізації та декриміналізації діянь;
- сучасні тенденції розвитку норм і інститутів кримінального права України.

вміти:

- оцінювати сучасний стан кримінально-правової політики;
- визначати перспективні напрямки кримінально-правової політики;
- розробляти заходи вдосконалення кримінально-правової політики України в різних напрямках

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин /5 кредитів ECTS. З них:

- аудиторних годин 64 (32 години – лекції, 32 години – практичні заняття);
- самостійна робота – 86 годин.

2. Програма

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1.

ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.

Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики. Предмет кримінально-правової політики.

Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою. Завдання у сфері запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування

кримінально-правової політики. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-правової політики.

Тема 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

Джерела кримінально-правової політики (Конституція України, закони України, Укази президента України, рішення Конституційного Суду України, міжнародні договори, ратифіковані Україною).

Типи кримінально-правової політики, що віділяються залежно від політичних режимів.

Поняття та види принципів кримінально-правової політики. Характеристика окремих принципів кримінально-правової політики (принцип законності, принцип рівності громадян перед законом, принцип демократизму, принцип справедливості, принцип гуманізму, принцип невідворотності кримінальної відповідальності та інші).

Соціальна роль кримінально-правової політики в системі боротьби із злочинністю в сучасних умовах. Визначення функцій кримінально-правової політики та виокремлення пріоритетних з них для нашого часу.

Кримінально-правова та кримінально-процесуальна політика. Кримінально-правова та кримінологічна політика.

Тема 3. Історія кримінально-правової політики України

Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.). Литовські Статути та “Руська Правда” як основні джерела кримінально-правової політики. Законодавчі акти Польського королівства (Статути Ласький, Гербурта, Віслицький тощо), а також німецьке законодавство (Саксонське Зерцало, Магдебурзьке право, Кароліна та інші). Кримінально-правова політика України в період козацької держави.

Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.). Кримінально-правова політика України в радянський період. Основні положення “Руководящих начал по уголовному праву РСФСР”, прийнятих у грудні 1919 р. Українське кримінальне законодавство (1922 р., 1927 р., 1958–1961 рр.).

Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск’є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

Тема 4. Кримінально-виконавча політика

Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.

Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

Змістовний модуль 2.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Тема 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм. Акт застосування кримінально-правових норм. Види застосування кримінально-правових норм. Кваліфікація злочину. Звільнення від кримінальної відповідальності. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбування.

Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

Судимість. Інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

Тема 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

Поняття криміналізації та декриміналізації діянь. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.

Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.

Поняття пеналізації та депеналізації діянь. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

Тема 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.

Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

Тема 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

Змістовний модуль 3.

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ

Тема 9. Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі злочинністю. Зв'язок злочину і злочинності.

Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею:

- 1) ступінь суспільної небезпечності (тяжкості) злочину (ст. 12 КК);
- 2) об'єкт злочину (злочини проти життя, власності, здоров'я, довкілля);

- 3) санкції (пов'язані з позбавленням волі і без позбавлення волі; з додатковими покараннями і без них);
- 4) спрямованість (корисливі, насильницькі злочини);
- 5) форма вини (умисні, необережні злочини);
- 6) завершеність злочинної діяльності (завершені і незавершені злочини);
- 7) наявність наслідків (матеріальна, фізична, ідеологічна, моральна шкода).

Класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК).

Тема 10. Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності

Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.

Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.

Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

Тема 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів

Вивчення інституту множинності та його правових наслідків. Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.

Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох злочинів одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру злочинності).

Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.

Тема 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування

кримінального законодавства.

Види кримінально-правової кваліфікації. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від співставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності співставлення фактичних ознак складу злочину з юридичними ознаками складу злочину. За стадією злочину, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників злочину.

Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України 2012 року.

Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Принципи кваліфікації злочинів. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.

Структура навчальної дисципліни

№	Найменування розділів та тем	Кількість годин по видам занять							
		Вс ьо го	Л.	С.	П.	С. р.	І. р.	ЕС TS	Ін ші
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
6 семестр									
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ									
	Змістовний модуль 1. ВИХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ								
1.	Поняття та завдання кримінально-правової політики		2		2	6			
2.	Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики		2			6			
3.	Історія кримінально-правової політики України		2		2	12			
4.	Кримінально-виконавча політика		2		2	10			
	Змістовний модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ								
5.	Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі		2		2	4			
6.	Криміналізація та декриміналізація діянь		2		2	4			
7.	Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права		2		4	6			
8.	Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту		2		8	8			

	Змістовний модуль 3. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ								
9.	Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності		4		2	6			
10.	Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності		2			6			
11.	Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів		2			6			
12.	Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації		8		8	12			
	Всього за 6 семестр	150	32		32	86		5	

ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ) ЗАНЯТЬ

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА № 1. ПОНЯТТЯ ТА ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. Охарактеризуйте сучасні тенденції кримінально-правової політики держави.

ТЕМА № 3. ІСТОРІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Теоретичні завдання:

1. На основі вивченої монографічної літератури складіть переодізацію, за якою формувалась та розвивалась кримінально-правова політика України.

ТЕМА № 4. КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧА ПОЛІТИКА

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-виконавчої політики та її місце у внутрішній політиці держави.
2. 2. Визначте коло найбільш складних проблем, які виникають: в ході формування кримінально-виконавчої політики в Україні; при реалізації кримінально-виконавчої політики в Україні.
3. Сформууйте власне бачення трансформації кримінально-виконавчої політики на сучасному етапі розвитку України.

ТЕМА № 5. РЕАЛІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні питання реалізації кримінально-правової політики через застосування кримінального закону.
2. Визначте загальне поняття ефективності та ефективності кримінально-правової політики.

ТЕМА № 6. КРИМІНАЛІЗАЦІЯ ТА ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЯ ДІЯНЬ

Теоретичні завдання:

1. Проаналізуйте основні наукові підходи до визначення понять «криміналізація» та «декриміналізація».
2. Визначте основні напрями криміналізації та декриміналізації діянь.

ТЕМА № 7. ЗАХИСТ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЗАСОБІВ МАТЕРІАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Теоретичні завдання:

1. Надайте сучасні підходи до визначення джерел кримінального права.
2. Закон про кримінальну відповідальність: сучасні проблеми визначення, структуризації, тлумачення та застосування.

3. Назвіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єкту, предмету складу злочину та потерпілого від злочину.
4. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні об'єктивної сторони складу злочину.
5. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єктивної сторони складу злочину.
6. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні суб'єкта складу злочину.
7. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні кваліфікуючих ознак складу злочину.
8. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні готування до злочину.
9. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні замаху на злочин. Вкажіть критерії добровільної відмови при незакінченому злочині.
10. Встановіть проблеми застосування кримінального законодавства при визначенні повторності, сукупності та рецидиву злочинів.

ТЕМА № 8. ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ СПОСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО КОНФЛІКТУ

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:
  1. Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.
  2. Звільнення від кримінальної відповідальності.
  3. Звільнення від покарання.
  4. Звільнення від подальшого відбування покарання.
  5. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
  6. Зняття судимості.
2. Розтлумачте загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

ТЕМА № 12. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

Теоретичні завдання:

1. Розкрийте загальні положення кримінально-правової кваліфікації. Визначіть значення кваліфікації злочинів.
2. Види кваліфікації злочинів. За суб'єктом здійснення (офіційна та неофіційна). За стадією здійснення (первинна, попередня, остаточна). Залежно від співставлення моменту вчинення діяння і часу проведення кваліфікації (перспективна, ретроактивна). За результатом кваліфікації (позитивна, негативна). Залежно від точності співставлення фактичних ознак складу злочину з юридичними ознаками складу злочину. За стадією злочину, який кваліфікується. Залежно від дій співучасників злочину.
3. Стадії кваліфікації злочинів та їх етапи. Формула кваліфікації злочинів.
4. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації. Принципи кваліфікації злочинів. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.
5. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.
6. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кваліфікації злочинів.
  1. Поняття та види помилок у кримінально-правовій кваліфікації.
  2. Особливості визначення формули кваліфікації.
  3. Неправильна кваліфікація злочинів, вчинених у співучасті.
  4. Неправильна кваліфікація множинності злочинів.
  5. Неправильна кваліфікація незакінченого злочину.
  6. Неправильна кваліфікація злочинів за окремими елементами складу злочину.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. Поняття та завдання кримінально-правової політики

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.
3. Предмет кримінально-правової політики.
4. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів.
5. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.
6. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою.
7. Завдання у сфері запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.
8. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.

9. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).

10. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.

ТЕМА 2. Джерела, типи та принципи кримінально-правової політики

1. Поняття та види джерел кримінального права. Джерела кримінально-правової політики. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.

2. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.

3. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.

4. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.

5. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.

ТЕМА 3. Історія кримінально-правової політики України

1. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).

2. Законодавчі акти Польського королівства та німецьке законодавство.

4. Кримінально-правова політика України в період козацької держави.

5. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).

6. Кримінально-правова політика України в радянський період.

7. Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.

8. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.

ТЕМА 4. Кримінально-виконавча політика

1. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.

2. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.

3. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.

4. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у

сфері протидії злочинності.

5. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.

6. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.

7. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.

ТЕМА 5. Реалізація кримінально-правової політики на сучасному етапі

1. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.

2. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбування.

3. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.

4. Судимість.

5. Інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

6. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.

ТЕМА 6. Криміналізація та декриміналізація діянь

1. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь.

2. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.

3. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.

4. Поняття пеналізації та депеналізації діянь.

5. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.

ТЕМА 7. Захист прав і законних інтересів особи із застосуванням засобів матеріального кримінального права

1. Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.

2. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

3. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.

ТЕМА 8. Застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту

1. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.

2. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.

3. Зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:

1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.

2). Звільнення від кримінальної відповідальності.

3). Звільнення від покарання.

4). Звільнення від подальшого відбування покарання.

5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.

6). Зняття судимості.

4. Загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.

ТЕМА 9. Види злочинів та їх класифікація у відповідності з кримінально-правовою політикою сучасності

1. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі злочинністю.

2. Зв'язок злочину і злочинності.

3. Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею:

4. Класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК).

ТЕМА 10. Склад злочину, як єдина підстава кримінальної відповідальності

1. Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.

2. Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх

важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.

3. Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.

ТЕМА 11. Проблеми застосування кримінального законодавства у разі вчинення особою декількох злочинів

1. Вивчення інституту множинності та його правових наслідків. Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.

2. Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

3. Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох злочинів одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру злочинності.

4. Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.

ТЕМА 12. Фундаментальні проблеми кримінально-правової кваліфікації

1. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.

2. Види кримінально-правової кваліфікації.

3. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

4. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.

5. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.

6. Принципи кваліфікації злочинів.

7. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.

8. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.

9. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.

10. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини

кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

11. Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.

12. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Кримінальна відповідальність за незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України).
2. Кримінальна відповідальність за дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК України) та його відмежування від злісної непокори вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК України).
3. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам проти флори.
4. Розвиток основних понять кримінально-правової політики.
5. Розвиток основних понять українського кримінально-виконавчого права
6. Загальна характеристика кримінально-правової політики держав, з якими межує Україна.
7. Норми, що мало застосовуються (не застосовуються) у кримінальному законодавстві України.
8. Сучасна кримінально-правова політика України.
9. Кримінальна відповідальність за незаконне поводження з радіоактивними матеріалами (ст. 265 КК України).
10. Кримінальна відповідальність за незаконне виготовлення ядерного вибухового пристрою чи пристрою, що розсіює радіоактивний матеріал або випромінює радіацію (ст. 265-1 КК України).
11. Кримінальна відповідальність за погрозу вчинити викрадення або використати радіоактивні матеріали (ст. 266 КК України).
12. Кримінальна відповідальність за порушення правил поводження з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК України).
13. Кримінальна відповідальність за порушення вимог режиму радіаційної безпеки (ст. 267-1 КК України).
14. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки (ст. 274 КК України).
15. Кримінологічна характеристика та запобігання насильницьким злочинам.

16. Кримінологічна характеристика та запобігання корисливим та корисливо-насильницьким злочинам.
17. Кримінологічна характеристика та запобігання рецидивній злочинності.
18. Кримінологічна характеристика професіональної злочинності та її запобігання.
19. Кримінологічна характеристика корупції та її запобігання.
20. Кримінологічна характеристика злочинності молоді та її запобігання.
21. Кримінологічна характеристика необережної злочинності та її запобігання.
22. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням із потерпілим.
23. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадського порядку (на прикладі ст. 296 КК України).
24. Кримінальна відповідальність та запобігання незаконній вирубці лісу.
25. Кримінальна відповідальність юридичних осіб.
26. Особливості системи покарань для неповнолітніх.
27. Злочини проти моральності в КК України та зарубіжних країн: порівняльно-правове дослідження.
28. Загальна характеристика злочинів проти безпеки виробництва та особливості встановлення причинного зв'язку.
29. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі.
30. Кримінальна відповідальність та запобігання ухиленню від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі.
31. Кримінальна відповідальність за злісну непокору адміністрації виправної установи.
32. Кримінальна відповідальність та запобігання діям, що дезорганізують роботу установ виконання покарань.
33. Кримінальна відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду.
34. Принципи кримінально-виконавчого права.
35. Загальна характеристика міжнародно-правових стандартів поводження із засудженими та їх реалізація в Україні.
36. Особливості відбування покарання засудженими жінками.
37. Обмеження волі: кримінально-правова та кримінально-виконавча характеристика.
38. Впровадження пробації в Україні: теорія, законодавство, практика.
39. Сучасна кримінально-виконавча політика України.

40. Сучасна кримінально-логічна політика України

41. Сучасна кримінально-процесуальна політика України

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль знань аспірантів та слухачів здійснюється під час проведення практичних занять з метою одержання інформації про якість засвоєння навчального матеріалу. Формами перевірки знань, вмінь та навичок аспірантів є: усне контрольне опитування, виконання тестових завдань, самостійна письмова робота, яка може виконуватися з метою фронтального контролю протягом 10-15 хвилин.

Тестування для контролю знань за підсумками залікових кредитів проводяться після опрацювання аспірантами навчального матеріалу, який входить до модулів, з яких складається відповідний кредит.

Кредит може бути зарахованим лише за умови, якщо аспірант виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Тест вважається складеним відповідно до обраного ступеня, якщо виконано не менше, ніж 50% завдань кожного рівня, а сумарна кількість виконаних завдань становить не менше, ніж 70%.

У тому випадку, коли сумарна кількість виконаних тестових завдань є меншою від 70%, вважається, що аспірант тест не склав і потребує повторної спроби.

Критерії оцінки результатів тестування в балах, а також критерії різних форм самостійної роботи курсанта та його аудиторної роботи визначаються викладачем, зазначаються у робочій програмі дисципліни, і доводяться до відома аспірантів на початку викладання дисципліни і не можуть змінюватися протягом семестру.

Підсумковий контроль якості засвоєння знань курсантами з курсу „Актуальні проблеми кримінально-правової політики України”

Формою підсумкового контролю знань аспірантів. Екзамени проводяться згідно з розкладом, в порядку встановленому кафедрою.

Екзамен припускає оцінювання курсанта за всіма темами курсу „Кримінально – виконавче право”. Проводиться по білетах до яких включаються три питання, одне з яких може бути практичне. Курсанту, що має заборгованості з курсу, надається можливість ліквідувати їх до іспиту. Курсант, що не ліквідував заборгованості з курсу, до іспиту не допускається. Він здає іспит по індивідуальному плану після погашення заборгованості по курсу.

Питання, які винесені для підготовки екзамену та атестації здобувачів вищої освіти з курсу „ Актуальні проблеми кримінально-правової політики України ”.

1. Поняття кримінально-правової політики та її місце у внутрішній політиці держави. Рівні кримінально-правової політики.
2. Суб'єкти кримінально-правової політики. Учасники кримінально-правової політики.
3. Предмет кримінально-правової політики.
4. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення загальних засад кримінальної відповідальності та покарання, а також при кваліфікації злочинів.
5. Завдання кримінально-правової політики у сфері криміналізації та декриміналізації діянь.
6. Завдання кримінально-правової політики у сфері визначення оптимальних заходів впливу на вину у вчиненні злочину особою.
7. Завдання у сфері запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.
8. Основні підходи до визначення тлумачення кримінально-правових норм.
9. Способи тлумачення (лінгвістичний, спеціально-юридичний, системний, логічний, історичний, функціональний, цільовий).
10. Особливості тлумачення положень кримінального закону з оціночними ознаками та бланкетними диспозиціями.
11. Поняття та види джерел кримінального права. Джерела кримінально-правової політики. Сучасні підходи до визначення джерел кримінального права України, їх значення для правозастосування.
12. Кримінально-правове значення Конституції України. Характер зв'язку кримінального права із конституційним правом.
13. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на застосування норм кримінального законодавства.
14. Типи кримінально-правової політики, що вділяються залежно від політичних режимів.
15. Поняття та види принципів кримінально-правової політики.
16. Кримінально-правова політика періоду Київської Русі і феодальної роздробленості (IX-XVI ст.).
17. Законодавчі акти Польського королівства та німецьке законодавство.
18. Кримінально-правова політика України в період козацької держави.
19. Кримінально-правова політика України в період творення незалежності української держави (1917-1922 рр.).
20. Кримінально-правова політика України в радянський період.

21. Вплив наукових поглядів, викладених у працях Ч. Беккарія, І. Бентама, Г. Гегеля, О. Кістяківського, О. Лейста, Ф. Ліста, Ш. Монтеск'є, М. Таганцева, Г. Тарда, Л. Фейєрбаха, Ад. Франка, М. Чубинського та інших на формування кримінально-правової політики.
22. Кримінально-правова політика України після отримання незалежності.
23. Поняття кримінально-виконавчої політики України, її зміст та структура.
24. Сучасні теоретичні та практичні проблеми формування кримінально-виконавчої політики. Напрями формування сучасної кримінально-виконавчої політики України.
25. Методологічні засади дослідження кримінально-виконавчої політики. Принципи кримінально-виконавчої політики. Суб'єкти кримінально-виконавчої політики.
26. Завдання кримінально-виконавчої політики як частини державної політики у сфері протидії злочинності.
27. Впровадження міжнародних стандартів виконання покарань у реалізацію кримінально-виконавчої політики України.
28. Практика Європейського суду з прав людини, її вплив на формування кримінально-виконавчої політики України.
29. Позитивний іноземний досвід у формуванні кримінально-виконавчої політики України.
30. Реалізація кримінально-правової політики через застосування кримінально-правових норм.
31. Призначення покарання або звільнення від покарання чи його відбування.
32. Застосування примусових заходів виховного характеру до неповнолітніх.
33. Судимість.
34. Інші заходи кримінально-правового характеру. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
35. Сучасні проблеми ефективності застосування закону про кримінальну відповідальність.
36. Поняття криміналізації та декриміналізації діянь.
37. Підстава, приводи та умови криміналізації діянь.
38. Об'єкт криміналізації. Обсяг криміналізації.
39. Поняття пеналізації та депеналізації діянь.
40. Особливості запобігання злочинам методами кримінально-правового впливу.
41. Покарання як логічний юридичний наслідок злочину. Питання поняття, сутності, змісту покарання, розкриття його внутрішніх властивостей та ознак.
42. Аналіз існуючих абсолютних теорій покарання (теорії відплати) та відносні (теорії досягнення корисних цілей), з'ясування, яка теорія передбачає законодавчо визначену мету покарання в КК України.

43. Призначення справедливого покарання (його виду і міри) відповідно до мети і загальних засад призначення покарання, а також адекватне визначення інших заходів кримінально-правового впливу.
44. Звільнення від кримінальної відповідальності, застосування примусових заходів виховного характеру, примусових заходів медичного характеру при встановленні стану обмеженої осудності обвинуваченого, примусового лікування.
45. Обґрунтування доцільності зменшення обсягу та зміни характеру кримінальної репресії шляхом застосування відновлювального правосуддя, медіації, пробаційної діяльності, інших альтернатив позбавленню волі на певний строк та довічному позбавленню волі.
46. Зміст заохочувальних заходів кримінально-правового впливу:
47. 1). Загальна характеристика заохочувальних заходів кримінально-правового впливу.
48. 2). Звільнення від кримінальної відповідальності.
49. 3). Звільнення від покарання.
50. 4). Звільнення від подальшого відбування покарання.
51. 5). Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким.
52. 6). Зняття судимості.
53. Загальні положення кримінально-правової політики щодо застосування альтернативних способів розв'язання кримінально-правового конфлікту.
54. Прийняття кримінального закону, залежно від пануючої політичної, правової та культурної ідеології. Визначення кола суспільно небезпечних діянь, засобів і методів боротьби зі злочинністю.
55. Зв'язок злочину і злочинності.
56. Критерії класифікації злочинів з урахуванням показників теоретичного і практичного значення класифікації злочинів, тих цілей і завдань, що постають перед нею:
57. Класифікаційні групи злочинів (подані у ст. 12 КК).
58. Ознаки (об'єктивного і суб'єктивного характеру), які характеризують вчинене суспільно небезпечне діяння як злочин.
59. Виділення окремих видів складів злочинів (їх класифікація) та їх важливе значення для пізнання окремих складів злочинів і встановлення істотних ознак, а в кінцевому підсумку – для точної кваліфікації злочину.
60. Класифікація складів злочину за різними критеріями: за ступенем суспільної небезпечності; за структурою, тобто за способом описування ознак складу в законі; за особливістю законодавчого конструювання.
61. Вивчення інституту множинності та його правових наслідків. Врахування різнобічних наукових підходів до визначення, класифікації та розуміння питань інституту множинності.
62. Поняття множинності злочинів у науці кримінального права.

63. Визначення соціальної характеристики множинності та її властивості (при вчиненні декількох злочинів одними і тими ж особами; підвищена суспільна небезпечність особи; негативний вплив на інших членів суспільства, особливо неповнолітніх; негативний вплив на динаміку та структуру злочинності.
64. Повторність, сукупність та рецидив злочинів, як суспільно небезпечні форми множинності.
65. Поняття застосування кримінального законодавства. Співвідношення понять «застосування кримінального законодавства», «кваліфікація злочинів» та «кримінально-правова кваліфікація». Значення застосування кримінального законодавства.
66. Види кримінально-правової кваліфікації.
67. Кримінально-правова кваліфікація та її відбиття в процесуальних документах кримінального провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.
68. Стадії кримінально-правової кваліфікації та їх етапи. Формула кваліфікації. Формулювання обвинувачення.
69. Доктринальні підходи до правил кримінально-правової кваліфікації.
70. Принципи кваліфікації злочинів.
71. Правила кваліфікації злочинів у разі конкуренції кримінально-правових норм.
72. Кримінально-правова кваліфікація та колізія в законодавстві.
73. Неправильна кримінально-правова кваліфікація. Види неправильної кримінально-правової кваліфікації.
74. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.
75. Вплив кримінально-правової кваліфікації злочинів на процес виправлення та ресоціалізації засуджених та запобігання злочинам.
76. Значення юридичної практики, прецедентів і доктрини кримінального права для кримінально-правової кваліфікації.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

90-100 балів – відмінно (A);

83-89 – добре (B);

75-82 балів – добре (C);

68–74 – задовільно (D);

60-67 балів – задовільно (E);

25-59 балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

0-24 балів – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА(ОСНОВНА, ДОДАТКОВА)

Нормативно-правові акти

1. Конституція України [Текст] : текст Основ. Закону з офіц. тлумаченнями Конституц. Суду / огляд і комент. В. Ф. Погорілка, В. Л. Федорен- ка. - К. : Наук. думка, 2006. - 211 с.

2. Венская декларация и Программа действий. Принята на Всемирной конференции по правам человека 25 июня 1993 г. в Вене // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_504.

3. Венская декларация о преступности и правосудии: ответы на вызовы XXI века. Принята на Десятом Конгрессе Организации Объединенных Наций по предупреждению преступности и обращению с правонарушителями, Вена, 10–17 апреля 2000 // A/CONF.187/4/Rev.3 // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.un.org/russian/documents/instruments/docs_ru.asp.

4. Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011-2015 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2011 р. № 1240.

5. Европейская конвенция по предупреждению пыток и бесчеловечного или унижающего достоинство обращения или наказания [Текст] : от 28 сент. 1983 г. // Збірник нормативних актів з кримінально-виконавчого права України. - Х. : Харків юрид., 2008. - С. 62-77.

6. Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод [Текст] (Рим, 4 листоп. 1950 р.) // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. - Амстердам ; К. : Укр.-Амер. бюро захисту прав людини, 1996. - С. 212-229.

7. Європейська конвенція про нагляд за умовно засудженими та умовно звільненими правопорушниками [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_007. - Назва з екрана.

8. Європейські пенітенціарні правила [Електронний ресурс] : Рек. № R (2006) 2 Ком. міністрів Ради Європи від 11 січ. 2006 р. - Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_032/print 136622 1280675296.

9. Європейські правила щодо громадянських санкцій та заходів [Текст] : Рек. МЯ (92) 16 : прийнята Ком. міністрів Ради Європи 19 жовт. 1992 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. - Х. : Право, 2005. - С. 86-97.
10. Європейські стандарти утримання в'язнів [Текст] / Харк. правозахис. група. - Х. : Фоліо, 1998. - 58 с.
11. Загальна декларація прав людини [Текст] : прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Ген. Асамблеї від 10 груд. 1948 р. // Кримінально-виконавче право : зб. нормат.-прав. док. / уклад. А. Х. Степанюк. - Х. : Право, 2005. - С. 3-9.
12. Загальна характеристика Державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kvs.gov.ua/репкеп/соп1го!/таг/uk/publish/artide/628075>.
13. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [Текст] : затв. Законом України від 18.03.2004 № 1629-ГУ // Відом. Верхов. Ради України. - 2004. - № 29. - Ст. 367.
14. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07 квітня 2011 р. (з подальшими змінами та доповненнями).
15. Закон України «Про застосування амністії в Україні» від 1 жовтня 1996 року (з подальшими змінами та доповненнями).
16. Збірка договорів Ради Європи [Текст]. - Офіц. пер. - К. : Парлам. вид-во, 2000. - 654 с.
17. Конституційне право України [Текст] / за ред. В. Ф. Погорілка. - К. : Наук. думка, 1999. - 735 с.
18. Концепція реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. № 1209-р.
19. Концепція створення системи моніторингу ситуації у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2011 р. № 1193-р.
20. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).
21. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13квітня 2012 року (з подальшими змінами і доповненнями).
22. Кримінально-виконавчий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 11.07.2003 № 1129-ІУ - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.

23. Кримінально-виконавчий кодекс України [Текст] : за станом на 15 лют. 2008 р. - Відп. офіц. текстів. - К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008. - 85 с.

24. Кримінально-виконавчий кодекс України: наук.-практ. коментар [Текст] / А. Х. Степанюк, І. С. Яковець ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. - Вид. 2-ге, допов. і переробл. - Х. : Одиссей, 2008. - 560 с.

25. Положення про порядок здійснення помилування, затверджене Указом Президента України від 16 вересня 2010 р. № 902/2010.

26. Права человека при отправлении правосудия // A/RES/2858(XXVI) от 20.12.1971; A/RES/3144(XXVIII) 14.12.1973; A/RES/39/118 от 14.12.1984; A/RES/40/146 от 13.12.1985; A/RES/43/153 от 08.12.1988; ARES/44/162 от 15.12.1989; A/RES/45/166 от 18.12.1990; A/RES/50/181 от 22.12.1995; A/RES/58/183 от 22.12.2003; A/RES/60/159 от 16.12.2005, A/RES62/158 от 18.12.2007 // [Электронный ресурс]. – Режим досту-па : <http://www.un.org/ru/ga/documents/gares.shtml>.

27. Про Державну програму боротьби зі злочинністю [Електронний ресурс] : постанова Верхов. Ради України від 25.06.1993 № 3325-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3325-12>.

28. Про дію міжнародних договорів на території України [Електронний ресурс] : Закон України від 10.12.1991 № 1953-ХГГ. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1953-12>.

29. Про Концепцію державної політики у сфері реформування державної кримінально-виконавчої служби України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 08.12.2012 № 631/2012. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.Ua/laws/show/631/2012/paran9#n9>.

30. Про приєднання України до Статуту Ради Європи [Текст] : Закон України від 31.10.95 № 398/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1995. - № 38. - Ст. 287.

31. Про ратифікацію Угоди про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами [Текст] : Закон України від 10.11.1994 № 237/94-ВР // Відом. Верхов. Ради України. - 1994. - № 46. - Ст. 415.

Базова

1. Александров А.И. Уголовная политика и уголовный процесс в российской государственности: история, современность, перспективы, проблемы / Под ред. В.З. Лукашевича. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та. – 2003. – 362 с.

2. Алексеев С. С. Общая теория права / С. С. Алексеев. – М. : ТК «Велби», Проспект, 2008. – 565 с.

3. Бабаев М.М. о соотношении уголовной и криминологической политики / Проблемы социологии уголовного права. – М., 1982. – 184 с.
4. Беляев Н.А. Уголовная политика и пути ее реализации. – Л.: изд-во ЛенГУ, 1986. – 176 с.
5. Бойко І. Й. Джерела та характерні риси права в Галичині у складі Польського Королівства (1387–1569) / І. Й. Бойко. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 344 с.
6. Валентуневич А. Уголовная политика в система политик государства [Електронний ресурс] / А. Валентуневич. – Режим доступу : library.by/portalus/modukes.
7. Вислобоков К. Визначна пам'ятка українського права: джерела, зміст, система та соціально-політичні передумови створення / Права, за якими судиться малоросійський народ 1743 р. / К. Вислобоков. – К. : Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 1997. – 549 с.
8. Волковъ Н. Т. Новое уголовное уложение (издания 1903 г.) съ Сенатскими рѣшеніями, разъясненіями и указателями: сравнительными статей съ уложениемъ и уставомъ о наказаніяхъ и предметнымъ (алфавитнымъ) / Н. Т. Волковъ. – Полтава : Электрическая Типо-Литографія Д.Н. Подземскаго, 1903. – 344 с.
9. Гинцбургъ А. Русская Правда. Текстъ, изданный по тремъ спискамъ, съ предисловіемъ и краткимъ объяснительнымъ словаремъ / Аарон Гинцбургъ. – СПб. : Типографія И.Н. Скороходова, 1888. – 48 с.
10. Гончаренко В. Д. Право України в період Київської Русі і часів феодальної роздробленості / Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / В. Д. Гончаренко. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.
11. Гришук В. К. Договори київських князів з візантійськими імператорами в X ст. : проблеми кримінально-правового регулювання / В. К. Гришук. // Вісник Львівського університету. – 2000. – Вип. 35. – С. 69–73. – (Серія юридична).
12. Гуржій О. І. Право в Українській козацькій державі (друга половина XVII–XVIII ст.) / О. І. Гуржій. – К. : Інститут історії України, 1994. – 48 с.
13. Даньшин І. М., Зелінський А. Ф. Кримінальна політика: за і проти //Право України. – 1992. - №8 – С. 29-31.
14. Дерєга, В. В. Соціальна і гуманітарна політика [Текст] : навч. посіб. /В.В. Дерєга. - Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. - 152с.
15. Жалинский А. Э. Уголовно-правовая политика и социально-правовое мышление. – Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985. – С. 50-58.

16. Жаркой М. Э. Карательная политика: вопросы теории и истории [Текст] / М. Э. Жаркой. - СПб. : Изд-во Политехи. ун-та, 2006. - 208 с.
17. Житний О. О. Проблеми реалізації принципу гуманізму в деяких інститутах кримінального права України [Текст] / О. О. Житний // Вісн. Нац. ун-ту внутр. справ. - 2005. - № 29. - С. 19-24.
18. Загальна теорія політики [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Б. О. Ярош, О. Б. Ярош. - Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. - 240 с. - Режим доступу: <http://politics.ellib.org.ua/pages-544.html>.
19. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 07 квітня 2011 р. (з подальшими змінами та доповненнями).
20. Кваліфікація злочинів : збірник тестових завдань / Я.Г. Лизогуб, В.П. Дробот, Д.В. Астаф'єв, Г.М. Зеленов. – Луганськ : РВВ ЛДУВС, 2007. – 56 с.
21. Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. – К. : Істина, 2010. – 430 с.
22. Кваліфікація злочинів, підслідних органам внутрішніх справ: Навчальний посібник / За заг. ред. В. В. Коваленка; за наук. ред. О. М. Джужи та А. В. Савченка.– К.: Атіка, 2011.– 648 с.
23. Кваліфікація злочинів: навч.-метод. посіб. / В.В. Лень, Г.Є. Болдарь, М.К. Гнетнев, Г.М. Зеленов. – Луганськ : РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2009. – 256 с.
24. Кистяковській А. Ф. Права, по котормь судится малоросійській народь / А. Ф. Кистяковській. – К. : Въ университетской типографіи, 1879. – 917 с.
25. Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Гетьманату / Е. Кісілюк // Держава і право. – 2001. – Вип. 13. – С. 418–425.
26. Кісілюк Е. Кримінальне законодавство доби Центральної Ради / Е. Кісілюк // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – №5. – С. 101–103.
27. Кісілюк Е. Розвиток кримінального законодавства доби Директорії / Е. Кісілюк // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ України. – 2002. – № 1. – С. 291–297.
28. Ковалев М. Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик. Практический комментарий / М. Ковалев, Е. Фролов, М. Ефимов. – Свердловск : Свердловский юридический институт имени А. Я. Вышинского, 1960. – 282 с.
29. Конституційне право України [Текст] / за ред. В. Ф. Погорілка. - К. : Наук. думка, 1999. - 735 с.
30. Коржанський М.Й. Кваліфікація злочинів : навч. посіб.

- / М.Й. Коржанський. – [3-є вид., доп. та перероб.]. – К. : Атіка, 2007. – 592 с.
31. Коржанський М.Й. Науковий коментар Кримінального кодексу України / М.Й. Коржанський. – К. : Атіка-Академія-Ельга-Н, 2001. – 656 с.
32. Корсаков К. В. Модель возмездия в криминологии и уголовно-правовой доктрине / К. В. Корсаков. – М. : Юрлитинформ, 2007. – 224 с.
33. Кримінальне право України (Особлива частина) : підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 1. – Луганськ : Вид-во «Елтон – 2», 2012. – 780 с.
34. Кримінальне право України (Особлива частина) : підручник / за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т. 2. – Луганськ: Вид-во «Елтон – 2», 2012. – 703 с.
35. Кримінальне право України: Загальна частина / Ю. Баулін, В. Борисов, В. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Сташиса, В. Тація. – Х. : Право, 2010. – 456 с.
36. Кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. – К. : Істина, 2011. – 1112 с.
37. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року (з подальшими змінами і доповненнями).
38. Кримінальний кодекс України. Науково–практичний коментар: у 2 т./ За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгін та ін. – 5-те вид., допов. – Х.: Право, 2013. Т.1: Загальна частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 376 с.
39. Кримінальний кодекс України. Науково–практичний коментар: у 2 т./ За заг. ред.В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгін та ін. – 5-те вид., допов. – Х.: Право, 2013. Т.2: Особлива частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 2013. – 1040 с.
40. Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься Комісією Верховної Ради України з питань правопорядку та боротьби із злочинністю / авторський колектив – Смітєнко В., Криволапов В., Дубовик О. та ін. – К. : б/м, 1993. – 181 с.
41. Кримінальний кодекс України. Проект. Вноситься народним депутатом України Матковським О. Б. – К. : Верховна Рада України, 1996. – 187 с.
42. Кримінальний кодекс Української РСР – К. : Державне видавництво політичної літератури УРСР, 1961. – 133 с.
43. Кримінально-виконавчий кодекс України [Електронний ресурс] : Закон України від 11.07.2003 № 1129-ІУ - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.

44. Кримінально-виконавчий кодекс України [Текст] : за станом на 15 лют. 2008 р. - Відп. офіц. текстові. - К. : Вид. ПАЛИВОДА А. В., 2008. - 85 с.
45. Кримінально-виконавчий кодекс України: науково-практичний коментар [Текст] / А. Х. Степанюк, І. С. Яковець ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. - Вид. 2-ге, допов. і переробл. - Х. : Одиссей, 2008. - 560 с.
46. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации пре ступлений / В.М. Кудрявцев. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: Юристъ, 2001. – 304 с.
47. Ливанцев К. Е. Полный свод статутів Казимира Великого [Електронний ресурс]. / К. Е. Ливанцев. – Режим доступу : www.monsalvat.globalfolio.net/rus/dominator/kazimir_great/ivancev_kazimir
48. Лилак Д. Колізія і конкуренція законів / Д. Лилак // Право України. – 2001. – № 4. – С. 18 – 20.
49. Марін О. Конкуренції кримінально-правових норм та способи її вирішення: результати соціологічного дослідження / О. Марін // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – № 10. – С. 67 – 70.
50. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм : монографія / О.К. Марін. – К. : Атіка, 2003. – 224 с.
51. Марін О.К. Кваліфікація злочинів при конкуренції кримінально-правових норм: Монографія. – К.: Атіка, 2003. – 224 с.
52. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів / Т.М. Марітчак. – К. : Атіка, 2004. – 186 с.
53. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів як предмет судового реагування: поняття, види та процесуальні способи усунення / Т.М. Марітчак // Право України. – 2002. – № 10. – С. 44 – 49.
54. Марітчак Т.М. Помилки у кваліфікації злочинів: Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 188 с.
55. Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода иностранной интервенции и гражданской войны : стенограмма лекций / П. П. Михайленко. – Львов : Издание Львовского университета, 1961. – 37 с.
56. Михайленко П. П. Уголовное право УССР периода перехода на мирную работу по восстановлению народного хозяйства (1921–1925) / П. П. Михайленко. – Львов : Издательство Львовского университета, 1956. – 128 с.
57. Момотов В. В. Формирование русского средневекового права в IX–XIV вв. / В. В. Момотов. – М. : ИКД «Зерцало-М», 2003. – 416 с.
58. Музиченко П. П. Історія держави і права України / П. П. Музиченко. – К. : Товариство «Знання», КОО, 1999. – 662 с.
59. Навроцький В.О. Науково-теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації / В.О. Навроцький. – К. : Атіка, 1999. – 418 с.

60. Навроцький В.О. Науково-теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації / В.О. Навроцький. – К. : Атіка, 1999. – 418 с.
61. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / В.О. Навроцький. – К. : Юрінком Інтер, 2006. – 704 с.
62. Навроцький В.О. Основи кримінально-правової кваліфікації : навч. посіб. / В.О. Навроцький. – [2-ге вид.] – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 512 с.
63. Навроцький В.О. Тлумачний словник (Особливої частини кримінального законодавства України) / В.О. Навроцький, З.А. Тростюк. – Львів, 1997. – 127 с.
64. Наден О. В. Теоретичні основи кримінально-правового регулювання в Україні : монографія / О. В. Наден. – Х. : Право, 2012. – 272 с.
65. Науково-дослідницька діяльність студентів, курсантів, слухачів, аспірантів, ад'юнктів та докторантів : довідник молодого вченого / А. В. Байлов, О. М. Литвинов, В. В. Чумак ; за заг. ред. О. М. Головка. – Харків : ХНУВС, Тім Пабліш Груп, 2016. – 364 с.
66. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України / За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка.. – [5-е вид. перероб. та доп.] - К.: Юридична думка, 2008. – 1216 с.
67. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. – Т.1 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – [3-тє вид., перероб. та доп.] – К.: Алерта ; КНТ ; Центр навчальної літератури, 2009. – 964 с.
68. Науково-практичний коментар до Кримінального кодексу України: у 2 т. – Т.2 / за заг. ред. П.П. Андрушка, В.Г. Гончаренка, Є.В. Фесенка. – [3-тє вид., перероб. та доп.] – К.: Алерта ; КНТ ; Центр навчальної літератури, 2009. – 624 с.
69. Наумов А.В. Законы логики при квалификации преступлений / А.В. Наумов, С.А. Новиченко. - М., 1978. – 104 с.
70. Новицький Г. В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України : монографія / Г. В. Новицький. – К. : Інтертехнологія, 2008. – 496 с.
71. Основы уголовного законодательства Союза ССР и союзных республик 1958 г. // Уголовное законодательство Союза ССР и союзных республик: в двух томах. – М. : Государственное издательство юридической литературы, 1963. – Т. 1. – 656 с.
72. Падох Я. Нарис історії українського карного права / Я. Падох. – Мюнхен : Видавництво «Молоде життя», 1951. – 131 с.
73. Панов М. І. Вибрані наукові праці з проблем правознавства / М. І. Панов ; передм. В. П. Тихого. – К. : Ін Юре, 2010. – 812 с.

74. Панов М. Правова політика як універсальний феномен соціального буття [Текст] / М. Панов, Л. Герасіна // Право України. - 2001. - № 8. - С. 36-40.

75. Панов Н.И. Квалификация насильственных преступлений : учеб. пособие / Н.И. Панов. – Харьков: Юрид. ин-т, 1986. – 54 с.

76. Права і свободи людини і громадянина в Україні (доктрина Європейського суду з прав людини і Конституційного Суду України) : навчальний посібник / звернення до читачів Головіна А. С. – Голови Конституційного Суду України (VII.2010-VII.2013 роки) ; вст. слово і заг. ред. проф. Мартиненка П. Ф., Кампа В. М. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 376 с.

77. Правова система України: історія, стан та перспективи [Текст] : у 5 т. Т 5: Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. - Х. : Право, 2008. - 840 с.

78. Преступность среди социальных подсистем [Текст] / под ред. Д. А. Шестакова. - СПб. : Юрид. центр Пресс, 2003. - 353 с.

79. Разгильдиев Б.Т. Уголовно-правовая политика: понятие и содержание / Б.Т. Разгильдиев // Правовая политика и правовая жизнь. – 2000. – Ноябрь. – С. 134–138.

80. Русские и западноевропейские ученые XIX и начала XX вв. об уголовном законе, преступлении и наказании. Хрестоматия. – СПб. : 2004. – 152 с.

81. Русские военно-уголовные законы в связи с законами общеуголовными – СПб. : Типография Товарищества «Общественная Польза», 1891. – 258 с.

82. Русское законодательство X–XX веков : в девяти томах / под общей редакцией О. Чистякова. – М. : Юридическая литература, 1985. – Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. – 520 с.

83. Савченко А.В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 596 с.

84. Сердюк П.П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права : монографія / П.П. Сердюк. – Запоріжжя : Акцент Інвест–Трейд, 2012. – 800 с.

85. Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2002. – Том I : Статут Великого князівства Литовського 1529 року – 464 с.

86. Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2003. – Том II : Статут Великого князівства Литовського 1566 року – 560 с.

87. Статути Великого князівства Литовського : у 3-х томах / за ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2004. – Том III: Статут Великого князівства Литовського 1588 року : У 2 кн. – Кн. 1. – 672 с.

88. Страхов М. Право в українських землях під час їх перебування у складі Польщі, Литви і Речі Посполитої (кінець XIV–перша половина XVII ст.) // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / М. Страхов, В. Рум'янцев. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

89. Судова практика Верховного Суду України у кримінальних справах за 2008–2009 роки / за ред. П.П. Пилипчука. – К. : Істина, 2011. – 736 с.

90. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України / упоряд. і авт. передмови М.І. Хавронюк. – К. : Юрисконсульт, 2008. – 550 с.

91. Сучасна кримінально-виконавча політика України: Монографія. – 2-ге вид.; випр. і переробл. / Колб О.Г., Захаров В.П., Кондратішина В.В., Міліщук Л.І., Журавська З.В.; за заг. ред. О.Г. Колба. – Луцьк : ПП В.П. Іванюк, 2008. – 210 с.

92. Сучасне кримінальне право України: нормативно-правові документи та судово-слідча практика :хрестоматія / упоряд. А.В. Савченко та ін. ;за заг. ред. В.В. Кузнецова. – К. : Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2005. – 496 с.

93. Тацій В. Проблеми формування правової політики в Україні / В. Тацій // Вісник Академії правових наук України. – 1994. – № 2. – С. 3–13.

94. Теорія кваліфікації злочинів : підручник / [В.В. Кузнецов, А.В. Савченко] ; за заг. ред. професорів Є.М. Моїсеєва та О.М. Джужи, наук. ред. к.ю.н., доц. І.А. Вартилицька. – [2-е вид., перероб.] – К. : КНТ, 2007. – 300 с.

95. Теорія кваліфікації злочинів: мультимедійний посібник / А.В. Савченко, В.В. Кузнецов, Л.О. Кузнецова, Л.Є. Вільхова [Електронний ресурс] :
Режим доступу:
http://www.naiu.kiev.ua/tslc/books/mnp_tkz/index.htm

96. Уголовная политика и ее реализация органами внутренних дел. – Учебник / Под ред. проф. Л.И. Беляевой. – М. : Академия управления МВД России, 2003. – 246 с.

97. Уголовное право Украины : Общая часть : учебник / Ю.В. Баулин, В.И. Борисов и др.; Под ред. В.И. Борисова, В.Я. Тация, В.И. Тютюгина. – К. : Юринком Интер, 2015. – 416 с.

98. Уголовно-правовое воздействие: монография / Коллектив авторов;

под ред. А.И. Рарога. – М. : Проспект, 2012. – 288с.

99. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / За ред. В.О. Навроцького. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 712 с.

100. Флетчер Дж. Основные концепции современного уголовного права / Дж. Флетчер, А.В. Наумов. – М. : Юристъ, 1998. – 512 с.

101. Фріс П. Л. Завдання кримінально-правової політики // Наше право. - №2 (ч.1). – 2004.- С. 81-87.

102. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави : теоретичні, історичні та правові проблеми / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 332 с.

103. Фріс П. Л. Нарис історії кримінально-правової політики України / П. Л. Фріс. – К. : Атіка, 2005. – 124 с.

104. Фріс П.Л. Кримінально-правова політика української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми. –К. : Атіка, 2005. – 332 с.

105. Фріс П.Л. Нарис історії кримінально-правової політики України : монографія / П.Л. Фріс ; [за заг. ред. М.В. Костицького]. – К. : Атіка, 2005. – 124 с.

106. Фріс П.Л. До розуміння змісту політики у сфері боротьби зі злочинністю та основних напрямків кримінально-правової політики / П.Л. Фріс // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ ім. Е.О. Дідоренка. Спеціальний випуск. – 2011. –№ 5. –С. 30–38.

107. Хавронюк М.І. Довідник з Особливої частини Кримінального кодексу України / М.І. Хавронюк. – К. : Істина, 2004. – 504 с.

108. Хавронюк М.І. Сучасне загальноєвропейське кримінальне законодавство: проблеми гармонізації: Монографія. – К.: Істина, 2005. – 264с.

109. Чередниченко Е. Е. Принципы уголовного законодательства : понятие, система, проблемы законодательной регламентации / Е. Е. Чередниченко. – М. : Волтерс Клувер, 2007. – 192 с. – (Серия «Уголовное право : современный взгляд»).

110. Черненко Т. Формы множественности преступлений и их отражение в квалификации преступлений / Т. Черненко // Уголовное право. – 2000. – № 4. – С. 40 – 43.

111. Шемшученко Ю. С. Правова політика / Ю. С. Шемшученко // Юридична енциклопедія : в 6 т. – К. : Українська енциклопедія, 2001. – Т. 5 : П-С. – 736с.

112. Яковець І.С. Сучасна кримінально-виконавча політика України : монографія / І. С. Яковець, К. А. Авіухов, М. Ю. Кутєпов. - Х. : Право, 2016. - 172 с.

113. Яковлів А. І. Український кодекс 1743 року «Права, по котрымъ судится малоросійській народъ». Його історія, джерела та систематичний виклад змісту / А. І. Яковлів. – Мюнхен : Кооперативне видавництво «Заграва», 1949. – 211 с.

114. Якушин В.А. Ошибка в уголовном праве и ее влияние на пределы субъективного вменения (теоретические аспекты) / В.А. Якушин, В.В. Назаров. – Ульяновск : УлГУ, 1997. – 62 с.

115. Яницкий Ю.А. Проблемы конкуренции уголовно-правовых и административно-правовых норм / Ю.А. Яницкий // Российская юстиция. – 2008. – № 7. – С. 19 – 20.

116. Ярмиш О. Н. Право в Україні за радянських часів (1917–1991 рр.). Становлення основ радянського права (1917–1920 рр.) / О. Н. Ярмиш // Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. – Х. : Право, 2008. – Т. 1. – 728 с.

117. Ярмыш Н.Н. Теоретические проблемы причинно-следственной связи в уголовном праве (философско-правовой анализ): Монография. – Харьков: Право, 2003. – 512 с.

118. Яценко С.С. Уголовно-правовая охрана общественного порядка (сравнительно-правовой аспект) / С.С. Яценко. – К. : Вища шк., 1986. – 126 с.

Допоміжна

1. Абрашкевич М.М. Эволюция идеи о преступлении и наказании. Публичная лекция, прочитанная 23 марта 1903 г. в актовом зале Императорского Новороссийского Университета в пользу Одесского Исправительного Приюта для малолетних преступников / М.М. Абрашкевич. – Одесса : «Экономическая» типография, 1903. – 46 с.

2. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. у 2 т. / Ред. кол.: В.Б. Авер'янов (гол.). – К. : Юридична думка, 2004. – Т. 1: Загальна частина. – 2004. – 584 с.

3. Аквінський Фома. Коментарі до Аристотелевої “Політики” / Фома Аквінський; [пер. з латини]. – К. : Основи, 2000. – 794 с.

4. Акты, издаваемые Виленскою археологическою комиссией. – Т. XVIII. Акты о копных судах. – Вильна : Типография А.Г. Сыркина, 1891. – 578 с.

5. Алексеев С.С. Теория права : монография / С.С. Алексеев. – М. : Изд-во НОРМА, 1995. – 220 с.

6. Аналіз проблем запровадження громадського моніторингу в установах Державного департаменту України з питань виконання покарань : посібник. – К. : КІМ, 2007. – 536 с.

7. Анденес И. Наказание и предупреждение преступлений / И. Анденес . – М. : Прогресс, 1979. – 264 с.
8. Андрийко О.Ф. Контроль в демократическом государстве. Проблемы и тенденции / О.Ф. Андрийко / НАН Украины ; Институт государства и права им. В.М. Корецкого. – К. : Наукова думка, 1994. – 115 с.
9. Андрушко П.П. Законодавча техніка Кримінального кодексу України 2001 р. та її вплив на тлумачення його норм / П.П. Андрушко // Новий Кримінальний кодекс України: Питання застосування і вивчення: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Харків) 25–26 жовт. 2001 р.; редкол.: В.В. Сташис та ін. – К.–Х. : Юрінком Інтер, 2002. – С. 24–30.
10. Анненков М. Международный тюремный конгресс и английские тюрьмы / М. Анненков // Вестник Европы. – 1873. – № 2. – С. 707-765.
11. Ансель М. Новая социальная защита (гуманистическое движение в уголовной политике) / Ансель М.; пер. с франц. Н.С. Лапшиной; под ред. проф. А.А. Пионтковского. – М. : Прогресс, 1970. – 311 с.
12. Антология мировой мысли: в 5 т. – Т. I : Античный мир и Восточные цивилизации. – М., 1999. – 790 с.
13. Аристотель. Афинская полития. Государственное устройство афинян / Аристотель. – М.-Л. : Государственное социально-экономическое издательство, 1936. – 198 с.
14. Бачинин В.А. Философия права и преступления / В.А. Бачинин. – Х. : Фолио, 1999. – 607 с.
15. Бачинин В.А. Энциклопедия философии и социологии права / В.А. Бачинин. – СПб. : Изд-во Р. Асланова «Юридический центр Пресс», 2006. – 1093 с.
16. Беккариа Ч. О преступлениях и наказаниях / Ч. Беккариа. – М. : Стелс, 1995. – 302 с.
17. Білецький В.В. Виправлення девіантної особистості: філософський погляд / В.В. Білецький [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.vesna.org.ua/txt/biletskvi/vyprav.html.
18. Білецький Л. «Руська Правда» й історія її тексту / Л. Білецький; за ред. Ю. Книша. – Вінніпег : Укр. Вільна Академія наук в Канаді, 1993. – 166с.
19. Богдановскій А. М. Развитие понятий о преступлении и наказании въ русскомъ правѣ до Петра Великаго / А. М. Богдановскій. – М. : Въ Типографіи Каткова и Ко., 1857. – 146 с.
20. Борьба с преступностью в Украинской ССР (1917–1967): В 2 т. Сост. П.П. Михайленко. – К. : Министерство охраны общественного порядка, 1966. – Т.1 : 1917–1925. – 832 с.

21. Будзинский С. М. Начала уголовного права [Электронный ресурс] / С. М. Будзинский. – В., 1870. – Режим доступа : pravonavec.com.ua/books/letter/53/%C1

22. Бьлогриць-Котляревскій Л. С. Учебникъ русскаго уголовного права. Общая и особенная части / Л. С. Бьлогриць-Котляревскій. – Кіевъ – Петербургъ – Харьковъ : Южно-Русское Книгоиздательство Ф. А. Югансона, 1903. – 626 с.

23. Бьявскій Л. Уложеніе о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ въ толкованіи юристовъ / Л. Бьявскій, А. Рубиновскій. – Каменец-Подольскій : Типо-литограф. Л. Ландвигера, 1902. – 408 с.

24. Бьяевъ И. Д. Лекціи по исторіи русскаго законодательства / И. Д. Бьяевъ. – М. : Типо-Лит. С. Петровкаго и Н. Панина, 1879. – 728 с.

25. Бэкон Ф. Новая Атлантида. Опыты и наставления нравственные и политическіе / Ф. Бэкон. – М. : Изд-во АН СССР, 1954. – 242 с.

26. Валентиновъ П. Конспектъ по русскому уголовному праву / П. Валентиновъ. – Харьковъ : Типо-Литографія «Печатное Дѣло», 1900. – 112 с.

27. Василенко М. П. Матеріяли до історії українського права / М. П. Василенко. – Київ : З друкарні Всеукраїнської Академії Наук, 1929. – Том 1. – 335 с.

28. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер ; Пер с нем. ; Сост., общ. ред. и послесл. Ю.Н. Давыдова, предисл. П.П. Гайденко, коммент. А.Ф. Филиппова. – М., 1990. – 808 с.

29. Ведерникова О.Н. Теория и практика борьбы с преступностью в Великобритании / О.Н. Ведерникова. – М. : Рос. криминол. ассоциация, 2001. – 344 с.

30. Велиев С.А. Принципы назначения наказания / С.А. Велиев . – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2004. – 388 с.

31. Владимірскій-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права / М. Ф. Владимірскій-Будановъ. – Кіевъ – СПб. : Изданіе книгопродавца Н. Оглоблина, 1900. – 667 с.

32. Владимірскій-Будановъ М. Ф. Обзоръ исторіи русскаго права / М. Ф. Владимірскій-Будановъ. – СПб. – Киевъ : Изданіе книготорговца Н. Я. Оглоблина, 1909. – 699 с.

33. Гаврилов Б.Я. Современная уголовная политика России : цифры и факты / Б.Я. Гаврилов. – М. : ТК Велби, Проспект, 2008. – 208 с.

34. Гавриш С.Б. Концептуальні питання застосування нового кримінального законодавства України / С.Б. Гавриш, Є.В. Фесенко // Новий Кримінальний кодекс України : питання застосування і вивчення : матер.

міжнар. наук.-практ. конф. (Харків 25–26 жовт. 2001 р.) / Редкол.: В.В. Сташис та ін. – К.–Х. : Юрінком Інтер, 2002. – С. 11–14.

35. Гегель Г.В.Ф. Философия права / Г.В.Ф. Гегель; пер. с нем., ред. и сост. Д.А. Керимов, В.С. Нерсисянц. – М. : Мысль, 1990. – 524 с.

36. Гоббс Т. Избр. произведения: в 2 т. / Т. Гоббс. – М. : Мысль, 1964. – Т. 2. – 748 с.

37. Голобуцький В.О. Запорізька Січ в останні роки свого існування, 1734–1775 / В.О. Голобуцький. – К. : Вид-во АН УРСР, 1961. – 415 с.

38. Гольденвейзеръ А.С. Современная система наказаний и ея будущность. По трудамъ Парижского пенитенціарнаго конгресса / А.С. Гольденвейзеръ. – К. : Типографія Петра Барского, Крещатикъ, 1896. – 136 с.

39. Грищук В.К. Перспективи вдосконалення Кримінального кодексу України / В.К. Грищук // Юридичний вісник України. – 2007. – 12–18 травня. – С. 6–7.

40. Грищук О. Людська гідність у правових актах ООН / О. Грищук // Вісник Львівського університету. Серія юрид. – 2004. – Вип.39. – С.37-41.

41. Грозовський І.М. Право Нової Січі (1734–1735 рр.) : навч. посіб. – Х. : Вид-во ун-ту внутр. справ, 2000. – 108 с.

42. Декларация социального прогресса и развития // A/RES/2542(XXIV) от 11.12.1969 // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.un.org/ru/ga/documents/gares.shtml>.

43. Демченко Г.В. Наказание по Литовскому Статуту в трех редакциях (1529, 1566, 1588 гг.). Исследование Г.В. Демченка / Г.В. Демченко. – Ч. 1. – К., 1894. – 210 с.

44. Денисова Т.А. Криза призначення, виконання, відбування покарання у виді позбавлення волі на певний строк та шляхи її подолання / Т.А. Денисова // Проблеми пенітенціарної теорії і практики: щорічний бюлетень; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. А.А. Музики. – К. : КЮІ КНУВС, 2005. – С. 324–332.

45. Довнар Т. Уголовное право феодальной Беларуси (XV–XVI вв.) / Т. Довнар, В. Шелкопляс. – Мн. : Академия Министерства внутренних дел Республики Беларусь, 1995. – 97с.

46. Договоръ Игоря. 945 г. / Собрание важнѣйшихъ памятниковъ по истории древняго русскаго права. – СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. – 428 с.

47. Договоръ Олега. 911 г. / Собрание важнѣйшихъ памятниковъ по истории древняго русскаго права. – СПб. : Въ Типографіи Губернскаго Правленія, 1859. – 428 с.

48. Доўнар Т. Развіццё асноўных інстытутаў грамадзянскага і кримінальнага права Беларусі ў XV–XVI стагоддзях / Таісія Іваноўна Доўнар. – Мн. : «Пропілеі», 2000. – 224 с.
49. Дский А. Система карательных мъръ въ Запорожьи / А. Д-ский. // Кіевская старина. – 1893. – Т. XL. – С. 442–459.
50. Жижиленко А.А. Наказаніе. Его понятіе и отличіе отъ другихъ правоохранительныхъ средствъ / А.А. Жижиленко. – Петроградъ : ПРАВДА, 1914. – 679 с.
51. Керимов Д.А. Философские проблемы права / Д.А. Керимов . – М. : Мысль, 1972. – 472 с.
52. Кетле А. Социальная система и законы ею управляющие / А. Кетле. – М. : Наука, 1986. – 423 с.
53. Кечекьян С.Ф. Государство и право древней Греции / С.Ф. Кечекьян. – М. : Изд-во МГУ, 1963. – 572с.
54. Кистяковский А.Ф. Элементарный учебник общего уголов-ного права / А.Ф. Кистяковский. – Т. 1. Общая часть. – К. : Универси-тетская типография, 1875. – 413 с.
55. Ковальченко И. Теоретико-методологические проблемы исторических исследований : заметки и размышления о новых подходах / И. Ковальченко // Новая и новейшая история. – 1995. – № 1. – С. 3–33.
56. Копейчиков В.В. Теорія держави та права / В.В. Копейчиков. – К. : Юрінформ, 1995. – 180 с.
57. Копейчиков В. Проблеми загальної теорії права та держави / В. Копейчиков, А. Колодій // Право України. – 1993. – №4. – С. 91–92.
58. Копиленко О.Л. Держава і право України. 1917–1920: навч. посіб. / О.Л. Копиленко, М.Л. Копиленко. – К. : Либідь, 1997. – 208 с.
59. Корунчак Л.А. Самоорганізація в процесах створення дже-рел права: різноманітність прояву / Л.А. Корунчак // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL: <http://intkonf.org/korunchak-la-samoorganizatsiya-v-protsehah-stvorennya-dzherel-prava-riznomanitnist/>.
60. Костицький М.В. Відновне правосуддя в контексті правової політики в Україні / М.В. Костицький // Формування української моделі відновного правосуддя : мат-ли Міжнародної конференції, м. Київ, 10–11 лютого 2005 р. – К. : Український центр порозуміння, 2005. – С. 12-16.
61. Кримінальний кодекс УСРР (1922 р.) // Хрестоматія з історії держави і права України: У 2-х т.: навч. посіб. для студ. спец. вищ. закл. освіти / За ред. В.Д. Гончаренка. Вид. 2-ге, перероб. і доп.: Т.2. лютий 1917 – 1996 / Уклад. В.Д. Гончаренко, А.Й. Рогожин, О.Д. Святоцький. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре». – 2000. – С. 185-191.

62. Ланге Н. И. Изслѣдованіе объ уголовномъ правѣ Русской Правды / Н. И. Ланге. – СПб. : Въ Типографіи II Отдѣленія Собственной Е.И.В. Канцеляріи, 1860. – 289 с.
63. Лаппо И. Къ вопросу о первомъ изданіи Литовскаго статута 1588 года / И. И. Лаппо. – Каунасъ : Spindulio, 1928. – 46 с.
64. Навроцький В. О. Постатейні зауваження до проекту Кримінального кодексу України, підготовленого робочою групою КМ України / В. О. Навроцький. – Львів : б/м, 1994. – 11 с.
65. Наріжний С. Судівництво й кари на Запорозжі / Симон Наріжний. – Прага : Видання Українського Історично-Філологічного Товариства в Празі, 1939. – 30 с.
66. Нерсесянц В.С. Філософія права / В.С. Нерсесянц. – М. : Норма, 1995. – 652 с.
67. Никитин Е.П. Объяснение – функция науки / Е.П. Никитин. – М. : Наука, 1970. – 280 с.
68. Никифорак М. В. Буковина в державно-правовій системі Австрії (1774-1918 рр.) / М. В. Никифорак. – Чернівці : Рута, 2004. – 384 с.
69. Оборотов Ю.М. Сучасна держава: основи теорії: навчальний курс / Ю.М. Оборотов. – Одеса : Астропринт, 1998. – 132 с.
70. Платон. Диалоги / Платон; [пер. с древнегреч.]. – М. : Мысль, 1986. – 607 с.
71. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть уголовного права / Под ред. Н.Ф. Кузнецовой. – М. : Юрид. лит., 1991. – 240 с.
72. Принс А. Преступность и репрессия / А. Принс. – М. : БЕК, 1998. – 346с.
73. Проценко Ю. Л. Древнерусское государство и право: лекция / Ю. Л. Проценко. – Волгоград : Издательство ВолГУ, 2000. – 60 с.
74. Руссо Ж.-Ж. Избранные сочинения / Ж.-Ж. Руссо; [пер.с фр.] – М. : Гослитиздат, 1961. – 831 с.
75. Саркисова Э.А. Уголовно-правовые средства предупреждения преступлений / Э.А. Саркисова. – Мн. : Наука и техника, 1975. – 192 с.
76. Свердлов М.Б. От Закона Русского к Русской Правде / М.Б. Свердлов. – М. : Юрид. лит., 1988. – 175 с.
77. Светоний Г.Т. Жизнь Двенадцати Цезарей / Г.Т. Светоний. – М. : Изд-во МГУ, 1990. – 246 с.
78. Статути Великого Князівства Литовського : в 3 т. – Т. I : Статут Великого Князівства Литовського 1529 року / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2002. – 464 с.

79. Статути Великого Князівства Литовського : в 3 т. – Т. II : Статут Великого Князівства Литовського 1566 року / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2003. – 560 с.
80. Статути Великого Князівства Литовського : в 3 т. – Т. III : Статут Великого Князівства Литовського 1588 року : в 2 кн. – Кн. 1 / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2004. – 672 с.
81. Статути Великого Князівства Литовського : в 3 т. – Т. III : Статут Великого Князівства Литовського 1588 року : в 2 кн. – Кн. 2 / За ред. С. Ківалова, П. Музиченка, А. Панькова. – Одеса : Юридична література, 2004. – 568 с.
82. Стрельникова І.Ю. Місце звичаю в сучасному праві України / І.Ю. Стрельникова, Є.В. Погорєлов // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. – Том 23 (62). – № 2. – 2010. – (Серия «Юридические науки»). – С. 52-56.
83. Судебник 1550 г. // Русское законодательство X–XX веков : в девяти томах / под общей редакцией О.И. Чистякова. – М. : Юридическая литература, 1985. – Том 2. Законодательство периода образования и укрепления Русского централизованного государства. – 520 с.
84. Таганцев Н.С. Русское уголовное право / Н.С. Таганцев. – Тула : Автограф, 2001. – Т. 2. – 688 с.
85. Таганцев Н.С. Русское уголовное право : в 2 т. / Н.С. Таганцев. – М. : Наука, 1994. – Т. 1. – 393 с.
86. Теория юридического процесса / Под ред. В.М. Горшенева. – Х., 1985. – 192 с.
87. Терлюк І. Я. Історія держави і права України (Доновітній час) / І. Я. Терлюк. – К. : Атіка, 2006. – 400 с.
88. Терлюк І. Я. Історія українського права від найдавніших часів до XVIII століття / І. Я. Терлюк. – Львів : Львівський інститут внутрішніх справ при НАВС України, 2003. – 156 с.
89. Уголовное законодательство Норвегии / Науч. ред. и вступ. статья докт. юрид. наук, профессора Ю.В. Голика. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 357 с.
90. Уголовное наказание / Руководитель авторского коллектива Ю.С. Шемшученко. – К.–Донецк : НАНУ, Донецкий ин-т внутренних дел МВД Украины, 1997. – 320 с.
91. Уголовное право Украинской ССР на современном этапе. Часть Общая. – К. : Наукова думка, 1985. – 448 с.

92. Уголовный закон. Опыт теоретического моделирования. – М. : Наука, 1987. – 277 с.
93. Уголовный кодекс Австралии 1995 г. / Науч. ред. И.Д. Козочкина. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 388 с.
94. Уголовный кодекс Австрии / Пер. с нем. Л.С. Вихровой. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 352 с.
95. Уголовный кодекс Азербайджанской республики / Науч. ред. И.М. Рагимова. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 325с.
96. Уголовный кодекс Аргентины / Науч. ред. Ю.В. Голика. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 240 с.
97. Уголовный кодекс Бельгии / Науч. ред. Н.И. Мацнева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 561 с.
98. Уголовный кодекс Грузии / Науч. ред. З.К. Бигвава. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 409 с.
99. Уголовный кодекс Дании / Науч. ред. и предис. С.С. Беляева, канд. юрид. наук (МГУ им. М.В. Ломоносова); пер. с датского и английского канд. юрид. наук С.С. Беляева, А.Н. Рычевой. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 230 с.
100. Уголовный кодекс Китайской Народной Республики / Под ред. А.И. Коробеева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 303 с.
101. Уголовный кодекс Кыргызской республики. – Бишкек : Раритет Инфо, 1998. – 186 с.
102. Уголовный кодекс Литовской республики / Науч. ред. В. Павилониса. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 470 с.
103. Уголовный кодекс Республики Армения / Науч. ред. Е.Р. Азарян. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 450 с.
104. Уголовный кодекс Республики Беларусь.– Мн. : Амалфея, 2000. – 320 с.
105. Уголовный кодекс Республики Болгария / Науч. ред. А.И. Лукашова. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 298 с.
106. Уголовный кодекс Республики Корея / Науч. ред. А.И. Коробеева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 240 с.
107. Уголовный кодекс Республики Молдова / Вступительная статья А.И. Лукашова. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 408 с.
108. Уголовный кодекс Республики Сан-Марино / Науч. ред. С.В. Максимова. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2002. – 253 с.
109. Уголовный кодекс Республики Таджикистан. – СПб. : Юрид.центр Пресс, 2001. – 410 с.

110. Уголовный кодекс Республики Узбекистан (с изменениями и доп. на 15 июля 2001 г.). – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2001. – 338 с.

111. Уголовный кодекс Российской Федерации [с последующими изменениями и дополнениями] // Собрание законодательства Российской Федерации. – 1996. – № 25. – Ст. 2954.

112. Уголовный кодекс Турции / Науч. ред. Н. Сафарова и Х. Бабаева. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2003. – 374 с.

113. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных 1885 года / Издано Н.С. Таганцевымъ. – С.–Петербургъ : Государственная типографія, 1899. – 900 с.

114. Уставъ о наказанияхъ, налагаемыхъ мировыми судьями изданіе 1885 г. / Изданъ Н.С. Таганцевымъ. – С.–Петербургъ : Государственная типографія, 1904. – 535 с.

115. Фесенко Є.В. Кодекс має захищати людину, а не потурати злочинності / Є.В. Фесенко // Урядовий кур'єр. – 2005. – 15 червня.

116. Філософія права / За ред. Джоела Фейнберга, Джулса Коулмена; пер. з англ. П. Тарашук. – К. : Основа, 2007. – 1256 с.

117. Хрестоматія з історії держави і права України: У 2-х т.: на-вч. посіб. для студ. спец. вищ. закл. освіти / За ред. В.Д. Гончаренка. Вид. 2-ге, перероб. і доп.: Т.2. лютий 1917 – 1996 / Уклад. В.Д. Гончаренко, А.Й. Рогожин, О.Д. Святоцький. – К. : Видавничий Дім «Ін Юре». – 2000. – 728 с.

118. Чубатий М. Огляд історії українського права. Історія джерел та державного права / М. Чубатий. – Мюнхен – К. : УДЖ «Ноосфера», 1994. – 220 с.

119. Энциклопедия уголовного права.. Лесников Г. Ю., Лопашенко Н. А. Понятие уголовной политики, её содержание и принципы. Т.1.- МПб.: Изд-во Малинина, 2005. с. 4-143.

120. Эстрин А. Я. Развитие советской уголовной политики.– М.: Госиздат советского законодательства, 1938.– 244 с.

121. Эстрин А. Я. Эволюция советской уголовной политики. //Основы и задачи советской уголовной политики.– Л., 1929.– 184 с.

122. Эффективность правовых норм.– М.: Юридическая литература, 1980.– 279 с.

123. Эффективность применения уголовного закона / Отв. ред. Н. Ф. Кузнецова, И. Б. Михайловская.– М.: Юридическая литература, 1973.– 208 с.

124. Эффективность уголовноправовых мер борьбы с преступностью / Под ред. Б. С. Никифорова.– М.: Юридическая литература, 1968.– 255 с.

125.Юшков С.В. Русская Правда. Происхождение, источники, ее значение / С.В. Юшков; под ред. О.И. Чистякова. – М. : ИКД «Зерцало-М», 2002. – 400с.

126.Яворницький Д. І. Історія запорізьких козаків.– К.– Т. 1.– 1990.– 578 с.

127.Яковлев А. М. Методология и цели исследования процесса криминализации // Конституция СССР и дальнейшее укрепление законности и правопорядка.– М., 1979.– С. 23–31.

128.Яковлев А. М. Преступность и социальная психология.– М.: Юрлит.– 1971.– 248 с.

129.Яковлев А. М. Уголовная политика и проблемы криминализации.– Владивосток: Изд-во Дальневосточного университета, 1985.– С. 41–50.